

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

โรงงานไฟ กทมสรพสามิต

สารบัญ

บทนำ	๑
การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๒
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๓
เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	๖
มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๗

บทนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) กำหนดให้หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต

ประกอบกับคณะกรรมการโรงงานไฟฟ้ กรมสรรพสามิต ประกาศนโยบาย ด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจตามหลักธรรมาภิบาลและจรรยาบรรณทางธุรกิจที่ดี รวมถึงให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจและการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

โรงงานไฟฟ้ กรมสรรพสามิต จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริตและประพฤตุมิชอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในการดำเนินธุรกิจตามหลักธรรมาภิบาลและจรรยาบรรณทางธุรกิจที่ดีของโรงงานไฟฟ้

โรงงานไฟฟ้ ได้ดำเนินการตามวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

โดยแบ่งประเภทของความเสี่ยงเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. การใช้จ่ายงบประมาณ (การจัดซื้อจัดจ้าง)

ทั้งนี้ ตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ กำหนดให้โรงงานไฟฟ้ กรมสรรพสามิต ประเมินความเสี่ยงทุจริตด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ (การใช้จ่ายงบประมาณ/โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด) ซึ่งโรงงานไฟฟ้ กรมสรรพสามิต พิจารณาแล้วว่าโครงการตามงบลงทุนที่มีวงเงินสูงสุดในปีงบประมาณ ๒๕๖๙ มีมูลค่าไม่สูงมาก (๑,๖๙๖,๐๐๐.๐๐ บาท) และมาตรการควบคุมที่มีอยู่มีความเพียงพอ และโรงงานไฟฟ้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ อาจมีความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตได้ จึงได้พิจารณาปรับเปลี่ยนประเภทการทุจริต ด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ (การใช้จ่ายงบประมาณ/โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด) เป็น ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

โดยการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอน ใช้แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ให้ไว้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

โรงงานไฟดำเนินการค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์บริบทองค์กร อำนาจหน้าที่ สถิติของการร้องเรียนการทุจริตในรอบปีที่ผ่านมา ข้อทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ถ้ามี) ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง (ถ้ามี) มาใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อพิจารณาคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง	การคัดเลือกกระบวนการ
๑ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (การบริหารงานบุคคล)	การคัดเลือกและสรรหาพนักงาน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ)

. การบริหารงานบุคคล

กระบวนการ : การคัดเลือกและสรรหาพนักงาน

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต/เหตุการณ์ความเสี่ยง
๑.	การกำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งงาน	คณะกรรมการฯ อาจจะกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครสอบในลักษณะ “ล็อกสเปก (Lock Spec)” เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้สมัครที่ติดสินบนคณะกรรมการฯ ให้ได้ผ่านการคัดเลือก
๒.	การประกาศรับสมัครสอบ	ไม่มี
๓.	การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ส่งใบสมัคร	ไม่มี
๔.	การจัดทำประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบ	ไม่มี
๕.	การออกข้อสอบ	คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือก ฯ อาจเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์กับผู้สมัคร เพื่อแลกกับชุดข้อสอบหรือแนวคำตอบล่วงหน้า
๖.	การจัดสอบ	กรรมการคุมสอบอาจงัดข้อสงสัยปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบผู้สมัครที่จ่ายเงินสินบนให้กรรมการเพื่อผู้สมัครสามารถนำเครื่องมือสื่อสารหรือโพงเข้าห้องสอบ
๗.	การตรวจข้อสอบ	กรรมการตรวจข้อสอบอาจเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบเพื่อแก้ไขคะแนนสอบให้ผู้สมัครที่จ่ายเงินสินบน
๘.	การจัดทำประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเข้ารับการสอบสัมภาษณ์	ไม่มี
๙.	การสอบสัมภาษณ์	คณะกรรมการฯ อาจให้คะแนนสัมภาษณ์แก่ผู้สมัครที่ให้เงินสินบนสูงเกินจริงเพื่อให้ผู้สอบผ่านการคัดเลือก

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต/เหตุการณ์ความเสี่ยง
๑๐.	การจัดทำประกาศรายชื่อผู้ผ่าน การคัดเลือกและสรรหาเป็น บุคลากรของโรงงานไฟ	ไม่มี

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	มีช่องโหว่ชัดเจน ไม่มีระบบตรวจสอบ, เกิดการร้องเรียนหรือพบการทุจริตเกือบทุกครั้งที่มีการเปิดสอบ
๔	กระบวนการส่วนใหญ่อยู่ในดุลยพินิจของบุคคลคนเดียว, เคยมีประวัติการทุจริตในอดีต (ภายใน ๑-๒ ปี)
๓	มีระบบควบคุมแต่ไม่เข้มงวดพอ หรือผู้ปฏิบัติงานสามารถข้ามขั้นตอน (Bypass) ได้ในบางกรณี
๒	มีระบบการตรวจสอบที่รัดกุม มีกรรมการหลายฝ่ายตรวจสอบ, นานๆ ครั้งถึงจะพบข้อผิดพลาด
๑	มีระบบ Digital ที่ตรวจสอบย้อนหลังได้ทุกขั้นตอน, แทบไม่เคยเกิดการทุจริตเลยในรอบ ๕ ปี

ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดการฟ้องร้องเป็นวงกว้าง, องค์กรเสียชื่อเสียงในระดับประเทศ, กระบวนการสรรหาทั้งหมดถูกยกเลิก, หรือได้บุคลากรที่ขาดคุณสมบัติอย่างร้ายแรงเข้ามารับตำแหน่งสำคัญ
๔	มีการร้องเรียนผ่านสื่อหรือหน่วยงานภายนอก, ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยร้ายแรง, สูญเสียความเชื่อมั่นจากผู้สมัครและบุคลากรภายในอย่างมาก
๓	มีการร้องเรียนภายในองค์กร, ต้องทบทวนผลการคัดเลือกในบางตำแหน่ง, มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการจัดกระบวนการใหม่
๒	มีข้อผิดพลาดในขั้นตอนปฏิบัติแต่ยังไม่ถึงขั้นทุจริตชัดเจน, สามารถแก้ไขได้ภายในหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล
๑	ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าเล็กน้อย, ไม่มีผลต่อความยุติธรรมในภาพรวม

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อ การคัดเลือกและการสรรหาพนักงาน							
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การกำหนดคุณสมบัติของ ตำแหน่งงาน	คณะกรรมการฯ อาจจะ กำหนดคุณสมบัติ ผู้สมัครสอบในลักษณะ “ล็อกสเปก (Lock Spec)” เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้ผู้สมัครที่ ติดสินบนคณะ กรรมการฯ ให้ได้ผ่าน การคัดเลือก	ปาน กลาง	๑. ให้คณะกรรมการฯ ลงนามรับรองตนเองว่าจะไม่มี การรับสินบนหรือผลประโยชน์ ๒. จัดทำ Checklist สัญญา ล็อกสเปก	๑. จัดทำแบบลงนามรับรองตนเอง ๒. ชี้แจงแบบลงนามรับรองตนเอง ๓. ให้คณะกรรมการฯ ลงนามในแบบรับรอง ๑. เจ้าของเรื่องแจ้งเรื่องมายังส่วนทรัพยากร บุคคล ๒. ส่วนทรัพยากรบุคคลสอบทานคุณสมบัติ ตาม JD ๓. ส่วนทรัพยากรบุคคลจัดทำ Checklist สัญญา ล็อกสเปก ๔. คณะกรรมการดำเนินการสอบทาน ตาม Checklist สัญญา ล็อกสเปกและพิจารณา เหตุผลและความจำเป็นประกอบ ๕. เสนอผู้อำนวยการอนุมัติ	ไตรมาส ๓	ส่วนทรัพยากร บุคคลและ คณะกรรมการ ฯ

ชื่อ การคัดเลือกและการสรรหาพนักงาน							
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๒	การประกาศรับสมัครสอบ	ไม่มี	-	-	-	-	-
๓.	การตรวจสอบคุณสมบัติ ของผู้ส่งใบสมัคร	ไม่มี	-	-	-	-	-
๔.	การจัดทำประกาศรายชื่อผู้ มีสิทธิสอบ	ไม่มี	-	-	-	-	-
๕.	การออกข้อสอบ	คณะกรรมการ ดำเนินการคัดเลือก ฯ อาจเรียกรับสินบนหรือ ผลประโยชน์กับผู้สมัคร เพื่อแลกกับชุดข้อสอบ หรือแนวคำตอบ ล่วงหน้า	ต่ำ	๑.ให้คณะกรรมการฯ ลงนามรับรองตนเองว่าจะไม่มี การรับสินบนหรือผลประโยชน์	๑. จัดทำแบบลงนามรับรองตนเอง ๒. ชี้แจงแบบลงนามรับรองตนเอง ๓. ให้คณะกรรมการฯ ลงนามในแบบรับรอง	ไตรมาส ๔	ส่วนทรัพยากร บุคคล และ คณะกรรมการ ตรวจข้อสอบ
๖.	การจัดสอบ	กรรมการคุมสอบอาจจ ใจปล่อยปละละเลยไม่ ตรวจสอบผู้สมัครที่ จ่ายเงินสินบนให้ กรรมการเพื่อผู้สมัคร สามารถนำเครื่องมือ	ต่ำ	๑.ให้คณะกรรมการฯ ลงนามรับรองตนเองว่าจะไม่มี การรับสินบนหรือผลประโยชน์ ๒. การหมุนเวียนผู้คุมสอบ	๑. จัดทำแบบลงนามรับรองตนเอง ๒. ชี้แจงแบบลงนามรับรองตนเอง ๓. ให้คณะกรรมการฯ ลงนามในแบบรับรอง ๑. จัดทำแนวทางการคุมสอบ ๒. แจกแนวทางการคุมสอบ ๓. ดำเนินการตามแนวทางการคุมสอบ	ไตรมาส ๔	ส่วนทรัพยากร บุคคล และ คณะกรรมการ ตรวจข้อสอบ

ชื่อ การคัดเลือกและการสรรหาพนักงาน							
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
		สื่อสารหรือโพยเข้าห้อง สอบ					
๗.	การตรวจข้อสอบ	กรรมการตรวจข้อสอบ อาจเรียกรับเงินจาก ผู้สมัครสอบเพื่อแก้ไข คะแนนสอบให้ผู้สมัครที่ จ่ายเงินสินบน	สูง	๑.ตรวจสอบความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ หรือ มีส่วนได้ส่วน เสียของคณะกรรมการฯและผู้สมัคร ๒.ให้คณะกรรมการฯ ลงนามรับรองตนเองว่าจะไม่มี การรับสินบนหรือผลประโยชน์ ๓.การตรวจข้อสอบแบบ Double Check โดยกำหนดให้มี กรรมการอย่างน้อย ๒ คน ตรวจข้อสอบชุดเดียวกัน	๑.จัดทำแบบฟอร์มให้คณะกรรมการฯ ยืนยัน ตัวตนว่าไม่มีความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ หรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้สมัคร ๒.ให้คณะกรรมการลงนามเพื่อยืนยันว่าไม่มี ความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ หรือมีส่วนได้ ส่วนเสียกับผู้สมัคร ๑.จัดทำแบบลงนามรับรองตนเอง ๒. ชี้แจงแบบลงนามรับรองตนเอง ๓. ให้คณะกรรมการฯ ลงนามในแบบรับรอง ๑.กำหนดแนวทางในการตรวจข้อสอบแบบ Double Check ๒.กรรมการฯ ลงนามรับทราบแนวทางในการ ตรวจข้อสอบ ๓.ดำเนินการตรวจข้อสอบตามแนวทางที่ กำหนด	ไตรมาส ๔	ส่วนทรัพยากร บุคคล และ คณะกรรมการ ตรวจข้อสอบ

ชื่อ การคัดเลือกและการสรรหาพนักงาน							
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๘.	การจัดทำประกาศรายชื่อผู้ ผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อ เข้ารับการสอบสัมภาษณ์	ไม่มี	-	-	-	-	-
๙.	การสอบสัมภาษณ์	คณะกรรมการฯ อาจ ให้คะแนนสัมภาษณ์แก่ ผู้สมัครที่ให้เงินสินบนสูง เกินจริงเพื่อให้ผู้สอบ ผ่านการคัดเลือก	ต่ำ	๑.ให้คณะกรรมการฯ ลงนามรับรองตนเองว่าจะไม่มี การรับสินบนหรือผลประโยชน์	๑. จัดทำแบบลงนามรับรองตนเอง ๒. ชี้แจงแบบลงนามรับรองตนเอง ๓. ให้คณะกรรมการฯ ลงนามในแบบรับรอง	ไตรมาส ๔	ส่วนทรัพยากร บุคคล และ คณะกรรมการ ตรวจข้อสอบ
10.	การจัดทำประกาศรายชื่อผู้ ผ่านการคัดเลือกและสรร หาเป็นบุคลากรของโรงงาน ไฟ	ไม่มี	-	-	-	-	-